

52. POJAVA SOVICE KUKURUZA (*Helicoverpa armigera* Hübner, 1808) TOKOM 2007. GODINE NA PODRUČJU SOMBORA

Vajgand Dragan
Agroprotekt doo, Sombor
vajgandd@sbb.co.yu

Kukuruzna sovice - *Helicoverpa armigera* Hbn. je vrsta koja se svrstava u red najznačajnijih štetočina za čoveka na svetskom nivou. Kod nas se sa vremena na vreme javlja u velikom broju i tada pravi značajne štete na gajenim biljkama.

Od 1994. do ove godine, tokom sedam godina vrsta je bila prisutna u brojnosti koja je nanosila velike štete gajenom bilju kod nas.

Tokom 2007. godine brojnost leptira u Somboru je praćena pomoću svetlosne klopke tipa RO Agrobečej. Prikupljeni leptiri su svaki dan nošeni u laboratoriju, determinisani i brojani.

Prvi leptir je registrovan 29. maja. Nakon toga leptiri nisu registrovani sve do 01. jula. Od 01. jula do 25. jula ulov leptira je redovan. Svakodnevni ulov leptira počinje 26. jula. Od tada brojnost raste do 06. avgusta, kada je registrovan pik u letu leptira. Tada je za noć ulovljeno 24 leptira. Broj leptira na svetlosnoj klopki je velik sve do 31. avgusta. Izuzetak su tri dana od 14. do 16. avgusta kada je lovljeno svega jedan do tri leptira za noć. Maksimum leta je registrovan 24. avgusta, kada je ulovljeno 28 leptira za noć. Od 31. avgusta brojnost leptira na klopki se smanjuje. Do 31. avgusta je na svetlosnoj klopki u Somboru registrovano 465 leptira kukuruzne sovice.

Sa redovnom pojavom leptira na klopci, počeli su redovni pregledi biljaka u polju. Masovna pojava jaja je registrovana 08. avgusta. Masovnija pojava gusenica je registrovana za tri dana na usevima duvana, paprike, paradajza, postrnih kukuruza i postrnih suncokreta. Pamukova sovica se ove godine skoncentrisala na usevima koji su u navodnjavanju i tamo gde nije rađena zaštita napravila je velike štete. Glavni razlog velike brojnosti jaja u navedenim usevima je verovatno suša, koja je uslovlila da usevi redovne setve soje i kukuruza u vreme polaganja jaja ostanu bez zelene lisne mase i zelenih semenki.